

Освітня Траєкторія

ВИПУСК №5(5)
ГРУДЕНЬ 2019

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ЦЕНТРУ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЩИРО ПРО НАЙГОЛОВНІШЕ

Новий рік вже зовсім близько. Час підсумовувати, час мріяти про майбутнє. Тому напередодні довгоочікуваних свят редакція нашої газети поспілкувалася із директором Науково-методичного центру ВПО Тетяною Іщенко про важливі події року, що минає, про те, чого очікувати в році прийдешньому

ЗАВЕРШУЄТЬСЯ ДОСИТЬ НЕПРОСТИЙ 2019 РІК. ЧИМ ВІН ЗАПАМ'ЯТАВСЯ ДЛЯ ВАС І КОЛЕКТИВУ, ЯКИЙ ВИ ОЧОЛЮЄТЕ?

Головна подія – це зміна формату установи – Науково-методичного центру ВПО. Це не просто зміна вивіски – це зміна напрямів діяльності, які поширюються загалом на вищу і фахову передвищу освіту. Звичайно, що це велика відповідальність для нашого колективу. Хочу сказати, що в наступному році установі виповнюється 55 років. Наш колектив – це поєднання досвіду і молодості, освітянської цілеспрямованості, впевненості, це команда одностайних. Серед завдань, що доводиться постійно вирішувати, немає першорядних і другорядних. Щодня потрібно не лише реагувати на життєві виклики, але й передбачувати їх, вчасно запроваджувати механізми, що забезпечують функціонування складного організму – нашого центру.

У своїй роботі ми сповідуємо принцип «Творимо майбутнє сьогодні», тобто стратегічне планування передбачає виконання поточних завдань на перспективу. Щодня ми шукаємо відповідь на запитання, що ми маємо зробити нині, щоб підготуватися до невідомого майбутнього, і як дії сьогодні вплинуть на це майбутнє.

Я пишаюся нашим колективом і тими результатами, яких досягнуто за цей час. Головний принцип нашої роботи – сприяння інноваційному розвитку та підвищенню рівня якості освіти, орієнтація на інституційні, національні та загальноєвропейські ініціативи щодо неперервного професійного розвитку викладача, розглядаючи при цьому заклади освіти, педагогічні і наукові колективи як партнерів, з якими ми плідно співпрацюємо.

початок, продовження на стор. 2

ТОЧКА ЗОРУ

Професійна освіта. Це не тільки професійно-технічна, а і фахова передвища, і вища. Чого ми хочемо? Ну звичайно, щоб освіта була доступною, та головне – якісною. Щодо доступності особливих проблем немає. Створена потужна інфраструктура закладів освіти для підготовки робітника, майстра, інженера. На будь-які статки – державні, комунальні, приватні. Щодо рівних можливостей. Суспільний менталітет стосовно отримання фахової освіти, а тим більше якісної освіти, склався не сьогодні і не вчора. Закономірно, що більшість молодих людей намагаються потрапити до закладів освіти в наших мегаполісах – Києві, Харкові, Львові. Та й їдуть вони сюди не тільки для того, щоб стати студентом, але й щоб влаштуватися на роботу, не дивлячись на вартість навчання, віддаленість від місця постійного проживання, складності з житлом. Як результат, кращий освітянський, науковий потенціал накопичується у відомих містах, провідних університетах. Навіть отримавши бакалаврську підготовку в регіональних університетах, все більше молодих людей намагаються отримати диплом магістра в закладах освіти України, які займають перші сходинки в рейтингу. Цьому сприяє запровадження єдиного державного кваліфікаційного іспиту на кшталт ЗНО, за результатами якого, звичайно позитивними, студент може продовжити навчання в бажаному університеті. Головне – мати знання, які дозволять подолати конкурсні перепони. Але по завершенню навчання більшість випускників осідає якщо не в мегаполісах, то поблизу них, нерідко працюючи не за спеціальністю, а то й взагалі на робочих місцях, де не потрібна вища освіта. В той же час, спілкуючись з роботодавцями, як не дивно, нерідко чуєш, що їх кращі працівники здебільшого не є випускниками престижних університетів.

Є велика кількість різноманітних рейтингів, де основні критерії оцінки діяльності закладів освіти – це публікації в закордонних фахових виданнях, відстеження цитованості статей (Scopus), науково-педагогічний потенціал, інформаційний ресурс тощо. Безумовно, що це дуже важливо і реально можна відслідкувати, визначаючи місця в рейтингу. Але в цьому випадку ми оцінюємо саме дерево, а не плід, який росте на ньому, станок, а не деталь, яка витокується. Не хочу наводити нові алегорії, але в дійсності об'єктивна оцінка діяльності закладу освіти – це випускник. Де він працює, на якій посаді, яких результатів досягло це підприємство, що про нього думають колеги і керівники тощо. Чи складно це зробити – безперечно, так. Було б дуже цікаво під час перепису населення отримати більш-менш об'єктивні дані – який навчальний заклад людина закінчила і де працює.

Тетяна ІЩЕНКО: Щодня ми шукаємо відповідь на запитання, що ми маємо зробити нині, щоб підготуватися до невідомого майбутнього, і як дії сьогодні вплинуть на це майбутнє. Головний принцип нашої роботи – сприяння інноваційному розвитку та підвищенню рівня якості освіти, орієнтація на інституційні, національні та загальноєвропейські ініціативи щодо неперервного професійного розвитку викладача

стор. 1-2

Цифровий світ входить в кожний аспект нашого життя, розпочинаючи з того, як ми витрачаємо час, і до того, як ми витрачаємо гроші. На державному рівні оголосили повну діджиталізацію суспільства – процес цифрової трансформації.

стор. 6

Нестандартне заняття чи навіть його фрагмент – це, перш за все, творчість, самобутність, прояв мистецтва педагога, викладача-майстра, який застосовує власні нетрадиційні форми роботи зі студентами.

стор. 7

Цікава форма обміну інформацією та вивчення досвіду – проведення тижня педагогічної майстерності. Кожний новий день тижня приносить методичні цікавинки від колеги, пропонує зазирнути у глибини викладацької майстерності, стати учасником майстер-класу і відкрити щось нове для особистого зростання.

стор. 10

продовження, початок на стор. 1

Хочу відзначити створення навчально-методичного комплексу, особливо для закладів аграрної освіти (стандарти, орієнтовні навчальні програми, підручники і посібники тощо). Знаєте, ми щороку видавали понад 40 підручників і навчальних посібників. Але, вивчивши досвід підготовки та видання освітньої літератури, зрозуміли, що необхідно докорінно міняти підхід до підручника як одного з головних інструментаріїв забезпечення якісної освіти. І нині вже підготовлено макети 23 підручників, які відповідають кращим європейським зразкам. Водночас відбувається розробка електронних посібників. Провівши анкетування студентів різного рівня підготовки, ми дійшли висновку, що значна більшість працює з гаджетами під час підготовки до занять. Уся навчальна література (електронні версії та електронні підручники) є на сайті установи в Медіатеці у безкоштовному використанні.

Закладено базис електронної платформи інформаційно-освітнього спрямування. Розпочато моніторинг забезпечення навчальною літературою закладів освіти, в першу чергу, зайнятих підготовкою фахового молодшого бакалавра. Якщо університет все ж таки має потенціал і можливість підготувати та видати підручник, то в коледжах це зробити набагато складніше.

Розробка нових стандартів вищої освіти на компетентнісних підходах вже добігає завершення, що дозволить закладам вищої освіти більш творчо підходити до формування моделі майбутнього фахівця з урахуванням регіональних особливостей.

СКАЖІТЬ, БУДЬ ЛАСКА, ПІД ЧАС ВИДАННЯ ПІДРУЧНИКІВ ВИ РОЗРАХОВУЄТЕ НА ФІНАНСУВАННЯ З БОКУ ДЕРЖАВИ ЧИ Є ІНШІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ЦЬОГО ПИТАННЯ ?

Якщо говорити про коледжі, то, звичайно, що без централізованого фінансування буде складно. Але, водночас, переконана, що без консолідації зусиль і використання різних джерел фінансування не обійтись.

ЦЕНТР СВОГО ЧАСУ РОЗРОБИВ НОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ВИПУСКНИХ КУРСІВ. ЩО НОВОГО ЗАПРОВАДЖЕНО В ЦЬОМУ НАПРЯМІ?

Так, дійсно, особливу увагу ми приділяємо сприянню мотивації до навчання студентів, формуванню особистості фахівця, професійно підготовленого, стійкого до викликів сьогодення. Незабаром виповнюється 10 років, як розпочато роботу щодо заміру знань з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, які дозволили одночасно визначати якість знань студентів у розрізі спеціальностей і закладів освіти. В цьому напрямі центр співпрацює з більше ніж 100 технікумами і коледжами і 20 університетами. Тести підготовлено з 54 спеціальностей. Прорецензовані представниками реального виробництва, ці завдання сприяють підготовці до першого робочого місця і до першої зустрічі з роботодавцем, від якої багато в чому залежить його подальша професійна доля.

Рішення уряду щодо запровадження ЗНО як форми оцінювання знань під час вступу на магістерську підготовку, яка охоплює 80 спеціальностей, а також єдиного державного кваліфікаційного іспиту як підсумкової атестації після завершення навчання в закладі вищої освіти, власне кажучи, підтвердило правильність обрано нами шляху.

РОБОТОДАВЦІ ВЕСЬ ЧАС ДОКОРЯЮТЬ ЗАКЛАДАМ ОСВІТИ ЩОДО НЕВІДПОВІДНОГО РІВНЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ. ПРО ТЕ, ЩО ЦЕНТР ВЕСЬ ЧАС ПРИДІЛЯЄ ЦЬОМУ ОСОБЛИВУ УВАГУ, СВДІЧИТЬ ТОЙ ФАКТ, ЩО ВИ ЩЕ 20 РОКІВ ТОМУ РОЗПОЧАЛИ СТВОРЮВАТИ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНІ ЦЕНТРИ НА БАЗІ ПРОВІДНИХ ЗАКЛАДІВ

ОСВІТИ. ЩО НИНІ РОБИТЬСЯ ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ?

Так, ще в 1998 році започатковано створення навчально-практичних центрів. Вивчивши досвід, в першу чергу, організації практичних центрів у Німеччині, ми створили 14 НПЦ на базі кращих коледжів, що дало можливість тисячам студентів пройти в них практику і дозволило швидше адаптуватися до вимог виробництва. Сьогодні ці центри працюють без особливої підтримки з боку держави, деякі стали модельними господарствами, в деяких, крім навчання студентів, проходять стажування викладачі. За допомогою німецьких експертів, які працюють в рамках проекту «Сприяння розвитку професійної освіти в аграрних коледжах України», розпочато паспортизацію виробничих підприємств, що дозволить у найближчому майбутньому з використанням цифрових технологій визначитися студенту з місцем проходження практики залежно від фаху, його бажання та можливостей. Ми впевнені, що це докорінно поліпшить організацію практики на виробництві.

ВИ ЗГАДАЛИ МІЖНАРОДНИЙ ПРОЄКТ, В ЯКОМУ БЕРЕ УЧАСТЬ ЦЕНТР. ЗАГАЛОМ ЯК ВИ ОЦІНЮЄТЕ МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО І ЯКЕ ЗНАЧЕННЯ ВОНО МАЄ ДЛЯ ЦЕНТРУ?

Звичайно, ми не обмежуємося виконанням наших безпосередніх функцій, оскільки розуміємо роль і значимість участі у міжнародних проєктах, адже посилення інтеграційних процесів, зокрема в освіті, стало домінуючою тенденцією світового суспільного розвитку. Ми вважаємо, що міжнародні проєкти – це і шанс реалізувати свої ідеї та продемонструвати те, на що ми здатні, і колосальний досвід, це нові контакти і зустрічі, це можливість стажування наших викладачів, це спільні позитивні результати, які сприяють, перш за все, поліпшенню якості освіти.

Крім FABU, Науково-методичний центр ВФПО є координатором від українських університетів проєкту ЕРА3МУС+ AG-Lab «Покращення навичок з лабораторної практики у фахівців агропродовольчого сектору Східної Європи». До складу консорціуму входять 19 партнерів з ЄС, України, Молдови та Грузії. Метою проєкту є поліпшення якості продукції агропродовольчого комплексу у країнах, що стали асоційованими членами Європейського Союзу шляхом поліпшення навчання фахівців. У ході реалізації проєкту уже створено спеціалізовані магістерські програми з лабораторної практики, розроблено спеціалізовані курси для післядипломного навчання працівників лабораторій; відбулися навчальні візити викладачів до Європейських університетів та організовано місячні практичні стажування для студентів пілотних груп, які вивчають лабораторну практику.

З січня 2020 р. розпочинає свою роботу ще один проєкт, який координуватиме наш центр, – ЕРА3МУС+ UniClaD. Повна його назва «Підвищення спроможності університетів ініціювати та брати участь у розвитку кластерів на принципах інновацій та сталості». У цьому проєкті у нас 24 партнери. Мета – розвиток ланцюга «магістр – дослідник – розробник проєктів – виконавець». Ми намагатимемось організувати співпрацю бізнесу, місцевих органів влади, науки та освіти для роботи в рамках кластерів.

Однією з цілей є підвищення практичної цінності дослідницьких, дипломних і студентських робіт, працездатності студентів, а також створення умов для кращої інтеграції інновацій в агропромислове виробництво на принципах стійкості.

Крім того, наша організація співпрацює з німецькими проєктами, які діють сьогодні в Україні, – АПД, «Німецько-українська співпраця в галузі органічного землеробства» «АТУ».

ДО РЕЧІ, ВИ ВХОДИТЕ ДО СКЛАДУ РОБОЧОЇ ГРУПИ ІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ. ЦЕ ТАКОЖ, НАПЕВНО, СПРИЯТИМЕ ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ?

Дуальна освіта на слуху вже багато років. Мета дуальної освіти – це формування та розвиток компетентностей, необхідних для вирішення прикладних завдань. Розбіжності у поглядах на її впровадження є навіть у членів робочої групи.

Сьогодні для запровадження дуальної форми здобуття освіти в Україні є достатнє підґрунтя. Це і вивчений міжнародний досвід, і досвід впровадження елементів дуального навчання в освітній процес вітчизняних закладів освіти, і частково наявна нормативно-правова база. Це, зокрема, Закон України «Про освіту», Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 660-р «Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти», План заходів з реалізації Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здоб-

уття освіти, затверджений розпорядженням КМУ від 3.04.2019 №214, наказ МОН щодо впровадження упродовж 2019-2023 років пілотного проєкту з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти за обраними спеціальностями у вищій та фаховій передвищій освіті. Раніше виданий аналогічний наказ Міністерства освіти і науки України «Про впровадження елементів дуальної системи навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників» від 16.03.2015 № 298. Розроблено та винесено на громадське обговорення проєкт Положення про дуальну форму здобуття професійної, фахової передвищої та вищої освіти.

Дуальна освіта не може мати масовий характер. Наприклад, у Німеччині майже 50 % випускників шкіл вступають до вишів. Решта отримують професійну освіту, з них 70 % – здобувають дуальну професійну освіту за 320 затвердженими професіями. Триває навчання від двох до трьох із половиною років. Студент проводить на виробництві 70 % навчальних годин, 30 % – у коледжі. Після отримання дуальної освіти шукають роботу лише 4 % випускників (в аграрному секторі серед випускників дуальних програм немає безробітних). Для порівняння: з-поміж тих, хто проходить навчання без реальної практики, відразу працевлаштуватися не може кожен п'ятий (19 %).

Повністю трансформувати німецький чи інший досвід в Україну неможливо. Крім того, організація освітнього процесу за дуальною формою здобуття освіти у коледжах технікумах, училищах та університетах відрізняються. Це стосується як Німеччини, так і України.

Дуальне навчання в університетах Німеччини цілеспрямоване та побудоване інакше, ніж в Україні. Весь процес освіти у закладі освіти орієнтований на безпосередню підготовку до практичної діяльності. Навчання на виробництві проходить у вільний від теоретичних занять час, під час практики та канікул. Зазвичай студенти «підшукують» собі підприємства самотужки. Випускники – вже готові фахівці для підприємств. Найчастіше випускники дуальних програм продовжують свою професійну діяльність на підприємствах, де вони навчалися. Багатьом молодим людям важлива гарантія подальшого працевлаштування, яку і дає дуальна форма здобуття освіти.

СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА, ЙОГО СОЦІАЛЬНИЙ СТАТУС, ПРОФЕСІЙНИЙ РІВЕНЬ, ВІДПОВІДНІСТЬ ВИМОГАМ ЧАСУ. ЩО ПЛАНУЄ РОБИТИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВФПО В ЦЬОМУ НАПРЯМІ?

Думаю, що нікого не потрібно переконувати відносно ролі викладача в освітньому процесі. Однозначно – головна. Я не говоритиму щодо його вмотивованості і соціального статусу. Це глобальні питання, які підлягають терміновому вирішенню на рівні держави. Відповідний рівень підготовленості, підвищення кваліфікації, стажування, неформальна освіта, обмін досвідом – все це робота, яка потребує індивідуального підходу. Ми давно відмовилися від довготривалих курсів як малоефективних. Однодводенні майстер-класи, тренінги, які проводять коучери з досвідом роботи, – це те, що сприймається і користується попитом. Розпочато проведення онлайнкурсів (вебінарів) різного спрямування. У нас вже розписаний весь 2020 рік з урахуванням побажань як викладачів, так і керівників закладів освіти. З такими планами ми йдемо у новий рік.

НАПЕРЕДНІ НОВОРІЧНИХ СВЯТ ЩО ВИ ПОБАЖАЄТЕ ЧИТАЧАМ НАШОЇ ГАЗЕТИ, КОЛЕГАМ, ДРУЗЬМ?

Новий рік та Різдво – найулюбленіші свята для всіх без винятку. Кожен з нас, від малого до великого, вірить у дива, сподівається на найкраще, мріє про найзаповітніше. Нехай здійсняться усі бажання, плідними будуть здобутки, а щастя і добро назавжди запанують у вашому домі.

Бажаю усім нам віри у свої сили, бути єдиними у прагненнях та сміливих діях – і прийдешній рік справдить наші сподівання та принесе тільки гарні події та радісні переживання.

Бажаю мотивованих студентів і творчості викладачам, адже це запорука того, що освітній процес буде цікавим і успішним.

Миру і злагоди всім, щедрої долі, добробуту та Господньої ласки!

І пам'ятайте: якщо ви очікуєте свята, бажаєте його, то свято обов'язково відбудеться. Отже, секрет щасливого Нового року простий – гарний настрій, позитивні думки, гармонія і любов. Усе в наших руках!

НАПЕРЕДНІ НОВОГО 2020 РОКУ МИ РАДІ ВІТАТИ НА СТОРІНКАХ НАШОЇ ГАЗЕТИ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ, ЯКІ ПОГОДИЛИСЯ ВІДПОВІСТИ НА ДЕКІЛЬКА ЗАПИТАНЬ:

- ◆ **ЧИМ ЗНАМЕННИЙ ДЛЯ ВАС РІК, ЩО МИНАЄ?**
- ◆ **ЧОГО ВИ ОЧІКУЄТЕ ВІД НАСТУПНОГО РОКУ?**
- ◆ **НОВОРІЧНІ СВЯТА МАЮТЬ БАГАТО ТРАДИЦІЙ. А ЯКИХ ТРАДИЦІЙ ДОТРИМУЄТЕСЯ ВИ У КОЛЕКТИВІ ТА РОДИНІ?**

МИКОЛА СТОРОЖУК,
директор
Кропивницького інженерного
коледжу ЦНТУ

Я надзвичайно радію з того, що 2019 рік ми будемо згадувати добрим словом, оскільки він був сповнений багатьма здобутками. У час, коли відбуваються важливі зміни, колектив коледжу не завмер в очікуванні стабільності, а впевнено рухається вперед і креативить.

На перше місце за значимістю я, звичайно, поставив би Закон ухвали «Про фахову передвищу освіту». Технікуми і коледжі довгий час були позбавлені нормативно-правової бази. Прийняття Закону додає оптимізму та впевненості всім працівникам ЗПФО, а нас, зокрема, змушує заявляти про свої можливості та перспективи. Ми переконалися, що наші студенти і викладачі є доволі конкурентоспроможними у випробуваннях професійної майстерності різних видів – і у робітничих професіях, і у високотехнологічній інженерії. Тут можу сказати про заснований нами Всеукраїнський конкурс фахової майстерності з професії то-

кар серед студентів ЗПФО і згадати, як сміливо і впевнено ми змагалися на всеукраїнському рівні у сфері мехатроніки з провідними університетами України. Так-так, саме з університетами. Серед 20 команд коледжі представляли тільки ми і вибороли 9 місце. Якби ще мати належне матеріально-технічне забезпечення...

Наш коледж є активним учасником Всеукраїнського конкурсу професійної майстерності WorldSkills Ukraine, причому за багатьма профільними напрямками.

Хочу також згадати, що у коледжі стало ширше застосовуватися навчання із використанням сучасних комп'ютерних технологій (CAD/CAM-системи), яке включає весь цикл інженерної підготовки виготовлення деталі. Від проектування 3D-моделі виробу до його створення студента супроводжує викладач як консультант і наставник.

Розширили співпрацю зі стейкхолдерами. Тепер серед партнерів маємо не тільки промислові підприємства Кропивницького, а й Дніпра, Києва, Одеси, Львова, Запоріжжя. Ми отримали від них унікальне обладнання та програмне забезпечення і вже інтегрували його в освітній процес.

Наша нова фішка цього року – проєктні технології. Упроваджуємо їх як інноваційний елемент освітньої системи.

Від 2020-го очікуємо стабільності, фінансування, яке б відповідало вимогам часу, і, найголовніше, нам потрібні матеріально-технічні ресурси для забезпечення сучасного освітнього процесу.

І про традиції. У новий рік – без боргів і обов'язково з планами, з впевненістю у своїх силах і з хорощим настроєм.

По-перше, коледж відсвяткував своє 50-ліття.

За цей період для потреб України підготовлено більше 13 тисяч молодших спеціалістів: техніків-механіків, техніків-будівельників, менеджерів автомобільних перевезень, інженерів з безпеки дорожнього руху, землевпорядників. Багато із них досягли своїх професійних вершин і ними гордиться альма-матер.

По-друге, студент третього курсу автомобільно-механічного відділення Ростислав Андрущенко виборов I місце у Національному конкурсі молодих автомеханіків і взяв участь у Міжнародних змаганнях Young Car Mechanik, що проходили в Польщі.

По-третє, завдяки роботодавцям значно зміцнили матеріально-технічну базу:

- ТОВ Автомагістраль-Південь передало нам для практичної їзди та вивчення будови автогрейдер МВМ/NO-BAS марки BG 190TA-3, 2006 р.в. Цю техніку освоюють сьогодні майбутні дорожні механіки та техніки-будівельники.

Асоціація професіоналів автосервісу спільно з ТОВ «Автомеханік» посприяли осучасненню практичної підготовки студентів спеціальності 274 Автомобільний транспорт, придбавши для студентської станції технічного обслуговування найновітніше обладнання для вимірювання та регулювання кутів встановлення коліс фірми Hofmann-Geoline 630 (Німеччина), а «Діагностик-лайн» – стенд для регулювання фар головного світла сучасних автомобілів (Франція).

ТОВ Віннер-Автомобілів подарувало 21 одиницю комп'ютерної техніки, виділили кошти на освітлення за європейськими стандартами спортивної зали коледжу.

ЛАРИСА СПОДИНСЬКА,
заслужений працівник
освіти України,
директор ДВНЗ «Київський
електромеханічний коледж»

2019 рік став вирішальним у долі коледжів та технікумів України, адже з прийняттям Закону «Про фахову передвищу освіту» ми отримали правове поле для своєї діяльності. Вдалося зберегти найефективнішу ланку освіти, яка поєднує у собі високу якість теоретичних знань та практичного навчання, здійснює підготовку фахівців, які затребувані на ринку праці, є гнучкою, орієнтованою на потреби економіки нашої держави та швидко змінюючи вектор підготовки за рахунок міцних зв'язків з роботодавцями, готовими надавати нове сучасне обладнання для модернізації лабораторної бази закладів освіти та укладаючи угоди про організацію дуальної форми навчання на базі власних потужностей.

Про необхідність підготовки фахових молодших бакалаврів свідчить величезний попит роботодавців на випускників коледжів та технікумів. На прикладі нашого коледжу зазначу, що нашими основними роботодавцями є АТ «Українська залізниця», КП «Київський метрополітен, КП «Київпастрас», АТ

Загальна сума дарунків цього року сягнула близько 2 млн грн. Це свідчення докорінної зміни ставлення роботодавців до закладу освіти.

По-четверте, встановили третій рекорд України. Цього разу – у категорії «Технології: пересувний повітряний компресор з найпотужнішим приводом (марка двигуна DEUTZ BF 12L4/3F).

По-п'яте, 30 студентів-майбутніх автомеханіків – взяли участь у Міжнародному технічному онлайн-тренінгу «Академія elring» і одержали сертифікати на підтвердження знань.

По-шосте, студенти-дипломники переобладнали легендарний німецький TRABANT на електропривод. Результат вражає: максимальна швидкість машини – 80 км/год, запас ходу – 60 км.

Миру в Україні.
Прийняття позитивного державного рішення щодо долі коледжів і технікумів у системі української освіти.

Раціональне використання коштів платників податків через правильно прописані Умови прийому до закладів освіти.

Встановлення соціальної справедливості в системі оплати праці педагогічних працівників.

Так, справді, традиції чимало. Незмінним залишився святковий стіл з купою страв, засіванням і ворожінням. Прикрашення ялинки або дідуха, зробленого з першого або останнього зажинкового снопа. Переодягання в костюми Морозка (діда Мороза), Снігуроньки. Водіння Кози...

Іх ми намагаємося дотримуватися і в колективі, і вдома. Моя дружина керує зразковим дитячим фольклорним колективом «Джерельце», який традиційно-різдвяних свят і розказує, і показує, і проспівує. Ми й онучат своїх, Михайлика та Катрусо, теж цьому навчаємо.

Хочу побажати всім у новому році миру, щастя, здоров'я та здійснення мрій!

ІОСИП КІБІТЛЕВСЬКИЙ,
директор Барського коледжу
транспортного та будівництва НТУ

це у Національному конкурсі молодих автомеханіків і взяв участь у Міжнародних змаганнях Young Car Mechanik, що проходили в Польщі.

Майбутнє твориться справами дня сьогоднішнього

Міжнародна науково-практична конференція «Дуальна форма здобуття освіти як одна з моделей поліпшення якості підготовки фахівців для аграрного сектору економіки України»

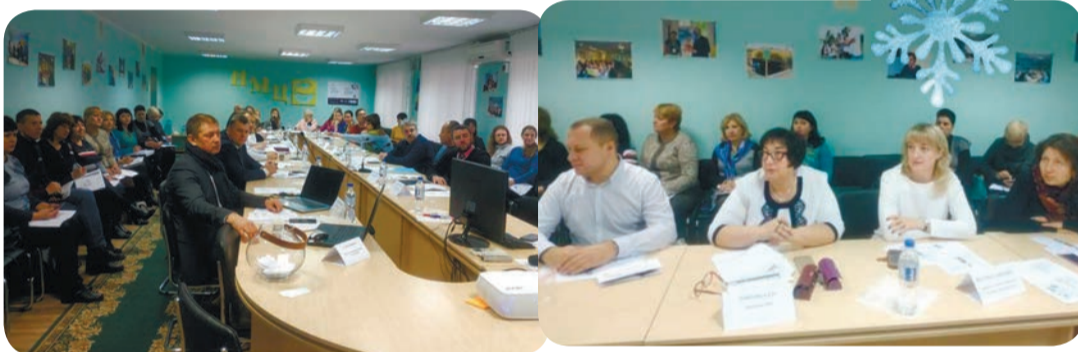
Міжнародна науково-практична конференція «Кліматичні зміни та сільське господарство. Виклики для аграрної науки та освіти»

Всеукраїнська конференція «Органічне агровиробництво: освіта та наука»

Всеукраїнська науково-практична конференція «Фахова передвища освіта: сучасні виклики та перспективи розвитку»

Міжнародна науково-практична конференція «Освітньо-наукові аспекти контролю інфекційних хвороб тварин в Україні»

Науково-практичний семінар «Сучасні питання паразитології, тропічних хвороб тварин і людини та освітньо-наукові підходи до їх вирішення»

Практичний семінар «Сільський зелений туризм у вирішенні проблем самозайнятості населення»

Семінар «Проблеми репродукції тварин. Шляхи вирішення»

Проведення засідань Рад деканів

Семінар «Сучасні технології в овочівництві»

Практичний семінар. «Ефективне управління освітнім процесом» (для заступників директорів з навчальної роботи аграрних технікумів і коледжів, які працюють на посаді до 2-х років)

Майбутнє твориться справами дня сьогоднішнього

Робота в рамках німецько-українського проекту «Сприяння розвитку професійної освіти в аграрних коледжах України»

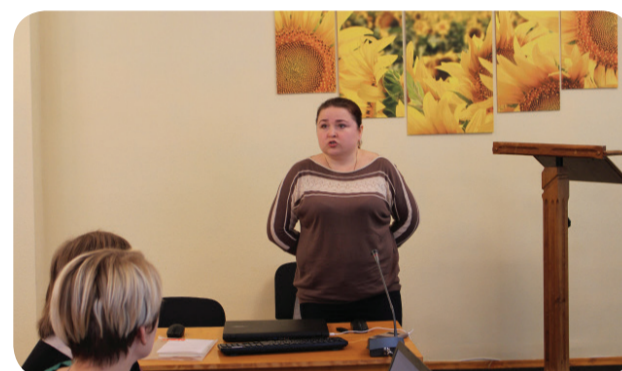
Реалізація проекту Еразмус+ «Поліпшення навичок з лабораторної практики у фахівців агро-продовольчого сектору Східної Європи»

Тренінги, тренінгові онлайн сесії, вебінари з розвитку цифрової і проєктувальної компетентності педагогів та онлайнкурс-практикум «Професійна розробка електронного освітнього контенту»

Педагогічні семінари з питань підвищення професійної майстерності науково-педагогічних, педагогічних працівників «Творимо завтра вже сьогодні: місія викладача в умовах діджиталізації»

Заключний етап конкурсу «Педагогічний ОСКАР-2019»

Конкурс психологів

День молодого спеціаліста в рамках виставки ІнтерАгро – 2019

Моніторинг якості освіти студентів аграрних закладів вищої освіти шляхом незалежного дистанційного тестування на добровільних засадах

Всеукраїнські спортивні ігри серед студентів аграрних ЗВО

Зліт студентських лідерів аграрної освіти

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА: ПРИЙНЯТИ І ЗРОЗУМІТИ НОВЕ!

Нещодавно на одному із освітніх заходів Василь Кремень наголосив: «Світ вступив в інноваційний тип прогресу!». І не погодитись з цим не можна. Постійно зростаючий інформаційно-комунікаційний простір, пов'язана з цим цифровізація ведуть до інновацій в педагогіці, адже у всі часи вони були пов'язані із загальними процесами у суспільстві, глобальними проблемами, інтеграцією знань і форм соціального буття. Специфічними особливостями інноваційного навчання є його відкритість майбутньому, переоцінка цінностей, налаштованість на педагогічну діяльність в нових реаліях. А чи готові педагоги до впровадження інновацій, пов'язаних з діджиталізацією суспільства? Чи розуміють вони відповідальність, покладену на них? Чи подолає значна кількість викладачів педагогічний консерватизм і відкриється новому?

Так, освітнє середовище неоднозначно реагує на впровадження цифрових технологій у життя і, зокрема, у процес освіти. Але сьогодні майже 90% навчальних закладів світу пропонують електронне навчання, а ми у цьому напрямі відстаємо від світового ринку щонайменше на 10 років.

На державному рівні впевнено оголосили повну діджиталізацію суспільства – процес цифрової трансформації. Цифровий світ входить в кожний аспект нашого життя, розпочинаючи з того, як ми витрачаємо час, і до того, як ми витрачаємо гроші. Діджиталізація – це процес оцифрування текстів, звуків та відео. Вона дозволяє переводити величезні обсяги інформації в одиниці

та нулі – мову, зрозумілу комп'ютеру. Мета цього процесу – спрощення нашого життя.

Нещодавно Міністерство цифрової трансформації України презентувало бренд Дія – Держава і Я. Що таке Дія? Це додаток до проекту «Держава у смартфоні», що об'єднає в єдиному електронному вікні всі послуги, які надає держава громадянам і бізнесу; зможе максимально спростити і прискорити будь-яку взаємодію людини з державою, зробивши максимум процесів електронними та автоматичними, щоб чиновник особисто взагалі не впливав на термін отримання довідки або видачу дозволу. Тобто «Дія» – це:

- легка, зрозуміла, швидка взаємодія громадянина з державою – без зайвої витрати часу та нервів, без жодного контакту з чиновником, а отже – і без хабарів;
- портал та додаток, де можна буде отримати всі онлайн-послуги від держави;
- комплексні електронні послуги, об'єднані з огляду на життєву та бізнес-ситуацію;

• електронний кабінет громадянина, електронні права, електронний студентський квиток;

• прості, доступні кожному, способи ідентифікації: ID-картки із цифровим підписом, Mobile ID, Smart ID.

Цілі, яких планується досягти за три роки:

- ♦ 100% публічних послуг доступні громадянам та бізнесу онлайн;
- ♦ 100% населених пунктів України підключені до інтернету, враховуючи і об'єкти соціальної інфраструктури;
- ♦ навчити 6 млн українців базовим цифровим навичкам.

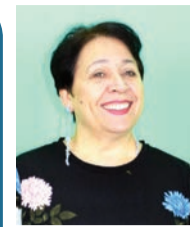
Щоб перетворити Україну на справжню цифрову державу, потрібно оцифрувати ще багато послуг, оновити законодавчу базу, упоряд-

кувати роботу держреєстрів, забезпечити технічні можливості й захист даних. Зміни торкнуться не тільки адміністративних послуг, а й галузей охорони здоров'я, бізнесу, освіти, транспорту, судів, питань демократії тощо.

Складники «Цифрової держави»: електронне врядування – внутрішні процеси управління в державі здійснюються за допомогою інформаційних технологій. Так, процеси стають ефективними й прозорими, а кожен громадянин матиме доступ до будь-якої інформації про державу; кібербезпека – безпека в електронному просторі. Усю державну й приватну інформацію та її носіїв має бути захищено від несанкціонованого використання; електронна демократія – референдуми, голосування, громадські бюджети, консультації та опитування теж будуть здійснюватися в електронній формі; електронний бізнес – бізнес організовано так, щоб працювати взагалі без паперів і лише за безготівковими розрахунками. Увесь документообіг з підрядниками й державою – контракти, накладні – усе електронне; електронний суд – онлайнподання процесуальних документів, обмін документами між судами, установами й учасниками судового процесу, розгляд окремих справ онлайн; електронна охорона здоров'я – кожен пацієнт матиме власну електронну медичну картку. Усі лікарі будуть під'єднані до відповідних медичних онлайнплатформ, а кожна лікарня матиме повністю цифрову інфраструктуру; електронна освіта – процес навчання також стає електронним, щоб нинішні діти могли працювати в завтрашньому світі. Навчальні планшети для учнів і ноутбуки для вчителів. Замість паперових журналів з'являться електронні, до яких батьки завжди матимуть доступ. Замість зошитів – електронні документи, замість одинарних папірців на контрольній – електронні тести й форми, замість підручників – навчальний контент на різних носіях, Wi-Fi у кожному класі.

Серед складників «Держави в

Рубрику веде
Світлана
Жуковська,
канд. пед. наук,
завідувач лабораторії
Науково-методично-
го центру ВФПО

переглянути відео

«Держави в смартфоні» також електронна транспортна система, розумні міста. У проект також входить реалізація нової ідеї: права в смартфоні. Йдеться про програму з водійськими правами і QR-кодом.

Щоб електронними послугами могли користуватися по всій країні, розробляється національний план розвитку широкосмугового доступу до інтернету. Особливу увагу приділено покриттю в сільській місцевості.

Та щоб усе вдалося – необхідно навчити громадян загальним і професійним цифровим навичкам, щоб вільно користуватися електронними інструментами.

На конференції Української бібліотечної асоціації на тему «Інша бібліотека – вийти за межі», що відбулась нещодавно, заступниця міністра цифрової трансформації з питань євроінтеграції Валерія Іонан виступила із мотиваційною промовою «Бібліотека – партнер проекту з цифрової грамотності населення», під час якої презентувала концепцію національної онлайнплатформи з цифрової грамотності та плани реалізації проекту. Мінцифра розраховує на підтримку бібліотек для розповсюдження та популяризації інформації про важливість цифрової грамотності, а також має наміри задіяти бібліотеки до надання доступу до навчання з цифрової грамотності.

Так, це чудово! І, на мою думку, у цьому процесі дуже важливу роль можуть відігравати заклади освіти, особливо у невеликих містах та містечках. Але для цього у них самих має бути можливість навчати доросле населення – це і технічне забезпечення і, головне, педагоги, готові прийняти і зрозуміти нове, самовдосконалюватись, займатись самоосвітою, володіти інноваційною ситуацією, а після цього навчати інших. І цей процес мав розпочатися вже вчора!

Готуючи цей матеріал, автор використала дані із сайту <https://plan.dii.gov.ua>, на якому вже відкритий тестовий доступ.

МЕТОДИЧНА КРЕАТИВНІСТЬ СУЧАСНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ОСВІТИ

Вже чимало років поспіль новинні стрічки провідних вітчизняних засобів масової інформації майорять, на перший погляд, доволі втішними повідомленнями про реформування освіти в Україні, її участь в міжнародних програмах оцінювання освітніх досягнень учнів, професійних вмінь студентів та обов'язковість сертифікованих вчителів та викладачів. І якщо сьогодні (навіть без проведення спеціальних досліджень) нас запевняють, що вітчизняна освіта є не зовсім якісною, то такі міркування не дають права не рухатись вперед кожному з нас, а якраз навпаки: означені кроки мають допомогти виробити відповідну, засновану на власних фактичних даних специфіку в освітянській діяльності.

Незважаючи на те, що технології стрімко ускладнюють світ, а новітні реалії кардинально перекроїли освітянські завдання, сьогодні викладач повинен готувати студентів не до заліків та екзаменів, а до життя та до професії за обраним фахом. І помилковим є бажання бути, як всі, тобто рухатись проторованим шляхом чи вибудовувати професійний досвід за шаблоном.

У Вінницькому транспортному коледжі активно впроваджують навчання гаджетами та іншими сучасними засобами, адже потрібно йти в ногу з часом та розвиватися. Кожен викладач хоче бачити в очах своїх здобувачів освіти інтерес, здивування, знання. Тому готуватись до заняття доводиться заздалегідь, гортаючи сторінки професійних журналів, фахових видань, ресурсів інтернету, планувати його фрагменти, використовуючи «сучасну зброю» – інноваційні методи навчання.

Організація заняття – складний процес. Тому без своєї рідної режисерської партитури (педагогічної технології) тут не обійтись. Можна використовувати вже розроблені науковцями, педагогами-новаторами технології, а можна впроваджувати власні.

Нестандартне заняття чи навіть його фрагмент – це, передусім, творчість, самобутність, прояв мистецтва педагога, викладача-майстра, який застосовує власні нетрадиційні форми роботи зі студентами, використовує індивідуальні, найчастіше авторські дидактичні матеріали, і стимулює пізнавальну самостійність, творчу активність, ініціативу студентів, сприяє їх розвитку, підвищенню якості знань, формуванню працьовитості, потрібних у житті навичок та вмінь. Такі форми проведення занять «знімають» традиційність заняття, оживляють думку.

Погодьтеся, що широковідома презентація формату PowerPoint вже досить давно є допоміжним засобом візуалізації матеріалу, але її можна віднести до більш стандартних. Віднедавна в освітньому середовищі домінує термін «Scribe» – складник скрайб-технології. Це метод розповіді чи пояснення, який супроводжу-

ється графічною ілюстрацією сказаного. Виходить свого роду ефект паралельного наслідування, тобто ми слухаємо розповідь про щось і одночасно бачимо графічну відповідність почутому, що полегшує сприйняття інформації. Завдяки такому використанню забезпечується яскравість, яка зосереджує увагу аудиторії; інформативність, що сприяє якісному засвоєнню інформації та запам'ятовуванню ключових моментів; креативність представлення інформації та візуалізація, яка розвиває критичне мислення (вербальна та візуальна інформація допомагає відновлювати в пам'яті отриману інформацію, оскільки скрайбінг скла-

мають, вам неодноразово на очі потрапляли графічні піксельні коди, які розміщують на рекламних буклетах, у транспорті, на вітринах чи у супермаркетах. А чи знаєте, що такі зображення надають безліч можливостей, у тому числі й в процесі навчання. QR-коди можуть бути змістовним доповненням ваших занять. Це графічні зображення, де зашифрована певна інформація, посилання на сайт чи окрему його сторінку, які дозволяють отримати миттєвий доступ до будь-яких матеріалів з інтернету за допомогою смартфонів. І хоч вміщують значні обсяги інформації у невеликому зображенні (4296 символів, а це приблизно два аркуші

капелюхів». Це психологічна рольова гра, сенс якої полягає в тому, щоб розглянути одну і ту ж проблемну ситуацію з шести незалежних одна від одної точок зору, що дозволяє сформувати найбільш повне уявлення про предмет дискусії та на логічному й емоційному рівнях оцінити переваги і недоліки. Головну роль у цьому методі відіграють кольори. Це простий і практичний спосіб розділення процесу мислення на шість різних режимів, кожен з яких представлений метафоричним капелюхом певного кольору. Їх шість – білий, червоний, чорний, жовтий, зелений і синій.

В центрі освітнього процесу є,

дається із простих образів, символів та предметів, які легко запам'ятовуються). Головне завдання цього прийому – донести інформацію у максимально зрозумілому і привабливому для слухача форматі. Тому для створення яскравої картини залучаються різноманітні типи зображень – малюнки, піктограми, символи, окремі ключові слова (написи, гасла), схеми, діаграми тощо.

Сьогодні наше життя важко уявити без інтернету та пошуку інформації. Розвиток веб-технологій та їх вплив на сучасне суспільство призвели до зміни способів і форм комунікації в інтернеті. Інтернет став майданчиком для безмежної передачі й обміну інформацією, знаннями та платформою для спілкування людей. Соціальні мережі стали невід'ємною частиною життя кожної сучасної людини, зокрема молоді аудиторії – здобувачів освіти, за допомогою яких можна створити оригінальний засіб осучаснення образів класиків української літератури. Прийом «Author's profile» допоможе зробити процес навчання осмисленим, а заняття – цікавішим. Ви можете створити профіль письменника у соцмережі або уявне онлайнлистування двох митців, чи навіть розробити тематичні гіфки та емоджі. Це зовсім просто та водночас дуже цікаво. Проведення занять у такому форматі дозволить емоційно налаштувати студентів на засвоєння інформації та зробити видатних особистостей з підручника ближчими!

машинописного тексту), проте розміщувати код можна на будь-якій поверхні: аркуш, стіна, підлога тощо.

Однак необхідно відзначити, що занадто часте проведення занять у такому форматі недоцільне, тому що нетрадиційне може швидко стати традиційним, що, врешті, призведе до зниження в студентів інтересу до предмету.

Зазвичай розумова праця уявляється нудною та абстрактною. Але є дещо в методології, здатне бути альтернативою. Тому для створення комфортного, психологічно безпечного освітнього середовища, у якому студент має можливість проявити індивідуально-творчий розвиток, можна спробувати прийом «Color Sand Therapy». Це сприяє урізноманітненню занять й використанню не лише можливостей технічного розвитку, а й створенню ліричної атмосфери. Метод використовують з метою стабілізації емоційно-чуттєвого стану та перевірки засвоєння літературного твору шляхом творчої реалізації, за допомогою якого відбувається розвиток «тактильної чутливості» як основи розвитку «ручного інтелекту»; розвиваються всі пізнавальні процеси (сприйняття, увага, пам'ять, мислення), а також мова і моторика; удосконалюється розвиток предметно-ігрової діяльності, що в подальшому сприяє розвиткові комунікативних навичок студентства; а пісок, як і вода, здатний «заземляти» негативну енергію.

Не менш цікавим є метод «Шість

звичайно, особистість, студент не з енциклопедично розвиненою пам'яттю, а з гнучким розумом, із швидкою реакцією на все нове, з повноцінними, розвиненими потребами подальшого пізнання. Тому викладач має прагнути дати йому не лише певний вантаж знань, а й навички мислити, стимулювати розвиток його пізнавальних сил, роботу думки, вміння спостерігати, досліджувати. При цьому, важливо пам'ятати, що чинником успіху, показником професіоналізму викладачів і здобувачів освіти Вінницького транспортного коледжу виступають професійні знання, прийоми професійного мислення, способи професійної самосвідомості, які вміло поєднуються з професійними техніками і технологіями, а згодом переростають у професійну компетентність.

Вочевидь, місія викладача – бути прикладом, носієм нетрадиційних підходів в організації професійної діяльності та реалізації власних ідей. Було б бажання у кожного з нас бачити себе справжніми у справжній освіті. Справа за нами, тому не біймося робити перші кроки в буремному сьогоднішньому, вдосконалюючи при цьому зміст, форми і методи навчання.

**Ольга Дмитрик, методист
Інна Бриженюк, завідувач
навчально-методичного
кабінету
Вінницького транспортного
коледжу**

ВІДРОДЖЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА – СПРАВА МОЛОДИХ

Нові знайомства, друзі, переїзди, враження, часте недосипання, лекції, сесії, згуртований відпочинок, смішні життєві історії, незабутні викладачі, пропущені пари – все це є невід'ємною складовою студентського життя. Саме студентські роки цікаві та незабутні. Вони наповнені не тільки радістю та безтурботністю, а й бажанням освоїти основи майбутньої професії.

Сьогодні в нашій країні праця агронома не користується великою популярністю. А даремно. Агроном – це надзвичайно складна, цікава професія. Але головне, що ця робота – творча. В обов'язки агронома входить нагодувати населення планети, яке рік за роком тільки зростає. Агрономи знають, коли і як садити сільськогосподарські культури, чим і як удобрювати, коли збирати, як уберегти врожай і як його максимально збільшити.

Таку професію здобувають у Кіцманському коледжі Подільського ДАТУ. Підготувати кваліфікованого спеціаліста, виховати людину-патріота, яка вболіває за свій народ, свою державу, присвячуючи їй своє життя, віддаючи їй свої сили, енергію, працю – основне завдання кожного викладача циклової комісії агрономічних дисциплін.

Якість освіти, в свою чергу, визначається насамперед якістю носія знань, тобто викладача, який за до-

помогою різних методик та практичних занять передає ці знання своїм вихованцям.

Наші досягнення – це успіх наших студентів-випускників, які працюють за спеціальністю в різних районах та навіть областях нашої України:

- ПП агрофірма «Алекс»;
- СТЗОВ «Колосок-2»;
- СВК «Мамалига»;
- ТОВ «Поділляагрозахист» та інші.

Студенти нашого коледжу мають можливість під час навчальної практики побувати на таких підприємствах, як: ТОВ «Дьолер Буковина», тепличний комплекс «DF Agro», КСК

«Буковинська Троя», СТОВ «Колосок-1», та багато інших господарств, де збагачують свої знання в сфері сільського господарства.

Під час практичного заняття з дисципліни «Флодівництво» студенти мали змогу здійснити обрізання плодкових насаджень.

Обдаровані студенти проходять оплачувану практику на фермах Днії «Agro-Practic».

Також ТОВ «ЗАХІД-АГРО МХП» запрошує на постійну роботу випускників-агрономів, які мають бажання професійно займатись вирощуванням сільськогосподарських культур у Тернопільській, Львівській та Івано-Франківській областях.

Рубрику веде
Наталія Деркач,
методист
Науково-методичного
центру ВФПО

Професії аграрного виробництва дуже важливі. Лише високопрофесійні фахівці-аграрії, яким не байдужа рідна українська земля, хліборобська доля, батьківська домівка, зможуть гідно продовжити кращі традиції старшого покоління і розпочати нову історію України як аграрного лідера у світі.

Ми, викладачі коледжу, віримо в те, що зусилля нашого навчального закладу трансформуються у нарощення обсягів сільськогосподарського виробництва, піднесення авторитету галузі, а з ним – в економічне зростання України, покращення добробуту її народу, побудову, розвиток демократичного суспільства.

Відродження сільського господарства – справа молодих! За ними майбутнє!

Бажаємо молодим людям, які обрали навчання в нашому закладі, творчих успіхів, наснаги; жити, працювати, творити – для своєї країни.

Валентина Петракович,
завідувачка відділення
Наталія Курилюк,
Василь Семенюк,
викладачі Кіцманського коледжу
Подільського ДАТУ

ДВА ДНІ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ У ГОСПОДАРСТВАХ

Восени цього року для студентів третього курсу відділення ветеринарної медицини Новомосковського коледжу Дніпровського ДАЕУ базами виїзної навчальної практики стали два підприємства. Спочатку майбутні ветеринари разом з викладачами Оленою Манжос та Анатолієм Федяновичем завітали до партнера коледжу з дуальної освіти, господарства «Катеринославський» (м. Дніпро). Це вже не перша виїзна навчальна практика у цьому господарстві, під час якої студенти самостійно проводили відбір крові у телят. Наші студенти добре себе зарекомендували у практичному виконанні цих маніпуляцій і їх постійно запрошують для їх проведення.

Після вдалого й швидкого завершення поставленого завдання (відбір крові у 200 телят), для юних помічників було проведено екскурсію по всьому комплексу, що було дуже цікаво і корисно, зважаючи на те, що у господарстві широко використовуються сучасні методи ветеринарної медицини та біотехнології.

Потім працюючий студент нашого коледжу Сергій Рядський продемонстрував показову постановку зонда та розчистку копит у ВРХ. Всі бажаючі спробували провести ці маніпуляції самостійно, адже для набуття професійного досвіду необхідно використовувати будь-яку можливість.

Головний лікар ветеринарної медицини господарства Андрій Рижих ознайомив студентів з методикою лікування хворих тварин,

які ізолювані для надання їм медичної допомоги.

І на завершення студенти виконали ректальне дослідження хворої на ендометрит корови, якій потім теж самостійно надали лікарську допомогу.

В останню годину перебування в господарстві майбутні фахівці ще встигли допомогти у проведенні щеплення телят від клостридіозів.

Другою базою виїзної навчальної практики став молочно-товарний комплекс господарства ім. Горького (Дніпропетровська обл.).

Під час цього заняття студенти самостійно проводили щеплення дорослої ВРХ проти сибірки та молодняку проти клостридіозів, закріпили на практиці різноманітні види введення лікарських засобів (підшкірне, внутрішньом'язове, внутрішньовенне), провели повну клінічну діагностику та надали лікування деяким хворим тваринам, провели маніпуляції по знероженню телят, також ознайомилися з ветеринарно-санітарними вимогами для утримання ВРХ, раціонами годівлі, ветеринарною документацією, що ведеться на підприємстві.

Було зроблено щеплення до 400 голів ВРХ проти сибірки, до 50 голів молодняку проти клостридіозів, знерожено до 50 телят та до 10 голів продіагностовано та надано лікування при хворобах незаразної етіології.

Завдяки цим навчальним практикам майбутні ветеринари закріпили теоретичні знання з дисциплін «Епізоотологія», «Клінічна діагностика», «Внутрішні незаразні хвороби», «Анатомія та фізіологія», «Хірургія», «Тваринництво», «Скотарство», «Годівля», «Акушерство», «Основи ветеринарної справи». Студенти, які, можливо, прийдуть працювати у ці господарства вже повноцінними фахівцями – лікарями ветеринарної медицини, вдячні керівництву та співробітникам баз практик за можливість отримати важливий і корисний фаховий досвід.

Анатолій Федянович, викладач
Новомосковського коледжу
Дніпровського ДАЕУ

СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ І ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Рубрику веде
Ірина Степанова,
методист
Науково-методичного
центру ВФПО

холога закладу освіти – рівне ставлення до всіх учасників освітнього процесу, щоб не давати приводів і не сприяти булінгу. Адже основне – навчити молодь приймати людей такими, як вони є, щоб жодна дитина не почувалася жертвою. Лариса Афанасенко, кандидат психологічних наук кафедри психології Національного університету біоресурсів і природокористування України, ознайомила учасників семінару та провела майстер-клас «Інноваційні технології в роботі освітнього психолога на прикладі використання метафоричних асоціативних карт (МАК)». Асоціативні карти – це потужний інструмент у роботі психолога зі студентами, що базується на асоціаціях і застосовується для діагностики, корекції і формування психологічних особливостей особистості студента. Принцип методики – «Мудрість міститься в нас самих» відчули на собі всі присутні. Ще одна цікава доповідь – «Психологічна взаємодія молоді в умовах сучасних викликів» Ольги Макух, кандидата психологічних наук, доцента ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», довела, що «молодь хоче швидких процесів щодо власного статусу, але не знає шляхів досягнення результатів».

Людина – єдина істота, для якої її власне існування є загадкою, яку вона має вирішити і від якої не може втекти.

Еріх Фромм

На мою думку психолог – це людина з особливим станом душі, а професія психолога – це професія, яка ламає важкі життєві стереотипи. Психолог відштовхується від особистісних потреб людини і не всі інноваційні методи та технології можуть йому допомогти, тому він постійно знаходиться в пошуку нового для повноцінного розвитку та духовного спокою особистості. Цією справою займаються люди, які здатні на щирі прояви любові, бачать біль та страждання, зовнішню агресію, благання про допомогу. Психолог – це лікар душі.

Тому місія практичного психолога закладу освіти полягає в психологічному забезпеченні освітнього процесу, супроводі психічного, розумового і соціального розвитку здобувачів освіти, у консультативній допомозі учасникам освітнього процесу з питань навчання, виховання, особистісного та професійного розвитку.

Свою професійну майстерність у конкурсі «Психолог року-2019» продемонстрували практичні психологи п'яти коледжів з різних куточків України – Лідія Новоселецька (Хорольський агропромисловий коледж); Галина Комасюк (Іллінецький державний аграрний коледж); Тетяна Черета (Остерський коледж будівництва та дизайну); Людмила Кирилюк (Тульчинський коледж ветеринарної медицини Білоцерківського НАУ) та Інна Карпюк (Володимир-Волинський агротехнічний коледж). За умовами конкурсу проводився у два етапи: заочний

– подання анкети та конкурсних матеріалів у електронному вигляді на розгляд конкурсної комісії та очний – презентація системи роботи практичного психолога закладу освіти та нагородження переможців, який відбувся на базі ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний коледж» 20-21 листопада 2019 року.

«Сміливі завжди мають щастя», – констатував словами Івана Багряного ведучий і запропонував методом жеребкування обрати першого сміливця. Відриваючи пелюстку квітки з сюрпризом, учасниці побачили номери, під якими вони мали представити свою візитну картку «Я – психолог», презентувати і захистити свою методичну розробку, виконати практичне завдання спільно з групою студентів коледжу, відповісти на запитання журі. Власні напрацювання слід було продемонструвати із застосуванням різних форм психологічних досліджень. Тетяна Черета

разом із своєю групою першою демонструвала свої вміння й навички: тренінги на тему вербального спілкування, правильного мислення, вміння вирішувати конфліктні ситуації. Людмила Кирилюк разом із підопічними демонстрували техніку вправи «Валіза», яка допомагає стати на шлях успіху кожному.

Галина Комасюк розкривала власні секрети роботи з підлітками, що зазнали кризового стану, зокрема внаслідок перебування в зоні АТО/ООС. Улюблена технологія – арт-терапія та вправа «Квітковий вернісаж емоцій». Лідія Новоселецька як практичний психолог особливу увагу приділяє дітям, які найбільше її потребують, досліджуючи проблеми дітей з фізичними вадами, дітей-сиріт. Подала для оцінювання журі проект зі студентами «Моя ідеальна сім'я». Інна Карпюк свій захист презентувала власним віршем. Досліджує формування студента через «призму взаємодії з педаго-

гами». Група відтворила окремі елементи проектів психолога: метод незакінченого речення (наприклад, «Я хочу похвалитися...») завжди допомагає краще розкритися студенту.

Складно було конкурсній комісії оцінювати роботи всіх учасників, бо вони дійсно були високопрофесійні, креативні, інноваційні, з використанням нових діагностичних матеріалів. Тож за результатами підрахунків: Людмила Кирилюк отримала диплом III ступеня, диплом II ступеня вручили Інні Карпюк. Переможницею ж стала (з відривом лише в один бал) і отримала диплом I ступеня конкурсу «Психолог року – 2019» серед аграрних закладів фахової передвищої освіти Лідія Новоселецька.

Не менш цікавим був семінар «Конструктивна взаємодія з молоддю як умова створення безпечного і комфортного освітнього середовища закладу освіти», який зібрав більше 50 учасників з різних областей України. Бізнес-тренер із Тернополя Лариса Овчарук виступила з доповіддю «Особистий бренд і онлайнкомунікації», в якій надала корисну інформацію не тільки про особистий бренд, а й переконала слухачів, що наші «сторінки в соціальних мережах мають стати візитівками кожного», а також соціальний психолог має бути відкритим, адже це допоможе викликати більшу довіру студента й батьків до Вас як спеціаліста. Тетяна Білінська, начальниця відділу організації профорієнтації Тернопільського обласного центру зайнятості, кандидат психологічних наук, психодіагност, виступила з доволі гострою проблемою: «Психодіагностика ризику прояву булінгу». Наведена статистика лякає: 67% дітей у світі були жертвою або свідком булінгу. В доповіді розглянуто різні сторони булінгу, його види, психологічні риси агресорів та жертв. Завдання педагога та пси-

– шлях пошуку і реалізації через громадські проекти, знаходження себе в процесі. Задоволення своїм Я приходить після практики, а не теорії, після емоцій радості від виконаної роботи. Отож, головним посилком до аудиторії став заклик до педагогів дати можливість молодій творчій генерації розвиватися. Тетяна Гальчак, кандидатка педагогічних наук, викладачка циклової комісії гуманітарних дисциплін ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний коледж», завершувала роботу семінару практичних психологів виступом «Взаємини викладачів та студентів як чинник становлення особистості майбутнього». Підсумовуючи усі виступи, визначила завдання і практичного психолога, і педагога – готувати фахівця майбутнього, який буде затребуваний, креативний, матиме потужний емоційний інтелект, буде здатний постійно навчатися і критично мислити, адаптуватися до середовища і бути готовим до змін.

Щиро дякуємо за гостинність адміністрації та педагогічному колективу на чолі з чарівною жінкою – директоркою коледжу Світланою Пилипишин.

І на останок хотілось зазначити, що відбулася «зустріч однодумців», і, як озвучила Лариса Афанасенко, «профілактика емоційного вигорання» вдалася на славу.

СУЧАСНІ ПЕДАГОГИ – ТВОРЦІ МАЙБУТНЬОЇ ЕЛІТИ

Інноваційна діяльність педагогів у закладі освіти – це належно організована, раціональна і систематична робота. У сучасному турбулентному світі освітянський шлях долають наполегливі і цілеспрямовані фахівці, для яких «творчість – це не розкіш для обраних, а загальна біологічна потреба». Саме під таким девізом працюють викладачі Бобринецького коледжу ім.В.Порика Білоцерківського НАУ. А ще нас об'єднує бажання поділитися здобутками і напрацюваннями зі своїми колегами. Так виникла цікава форма обміну інформацією та вивчення досвіду – проведення тижня педагогічної майстерності. Кожний новий день тижня приносить методичні цікавинки від колеги, пропонує зазирнути у глибини викладацької майстерності, стати учасником майстер-класу і відкрити щось нове для особистого зростання.

Початок грудня і став власне початком мого тижня педагогічної майстерності. За давніми народними традиціями, як розпочнеш день, кого першим зустрінеш, так він і задасться, на такий результат і розраховуй. Я організувала зустріч старшокурсників із земляком, фермером, учасником майданівських подій 2013 року Цокаловим О.С. Були присутні і місцеві поетеси Полуніцина Н. та Мишакіна В., членкині літературної студії «Спадок», з якою тісно співпрацює наш коледж, вивчаючи літературу та мистецтво рідного краю.

фіка» – під такою назвою пройшов мій майстер-клас для колег, на якому присутні отримали практичні уміння, як за допомогою нейрографіки, графічного способу трансформувати свої задачі і змінити реальність. Сучасний світ щедро пропонує безліч цікавих методик і практик, які загартовують педагога, дозволяють впевнено почувати себе у соціумі. Я переконана, що отримання позитивного результату та розвиток самовідчуття – спокою, комфортності, захищеності, дасть підґрунтя для творчого розвитку освітян.

Олексій Степанович Цокалов легко і піднесено спілкувався з молоддю, вів змістовний діалог про честь і гідність, як людські цінності. У спогадах про лютневі події в центрі столиці гість згадував про силу взаємопідтримки, про близькість і спорідненість душ українців. Тематично і хвилююче впели у розмову свої віршовані рядки дві поетеси, підкреслили взаємозв'язок непростого сьогодення, юнацьких мрій, передачі досвіду від діда-прадіда.

Свої патріотичні переконання фермер Цокалов О.С. мудро поєднав із хліборобськими потребами народу. На прикладі власного господарювання показав вагомі аграрні запити, підкреслив ціну знань, які отримують нині здобувачі освіти.

Хороший учитель не пропускає жодної нагоди, щоб навчитися чогось корисного. «Арт-терапія. Нейрогра-

Письменниця, поетеса, журналістка Марієтта Сергіївна Шагінян, працюючи кореспонденткою газет у Приазов'ї ще на початку ХХ століття, зустрічалася з педагогами і прийшла до висновку, що «сила дії уроку... цілком залежить... саме від особистості самого вчителя, від його персональної чарівності, від оригінальності його характеру, від виразності й цікавості його поведінки на уроці». Мені глибоко відгукується ці рядки, коли я згадую своїх вчителів, коли готуюся сама до занять і коли, власне, стою перед студентською аудиторією з готовністю передати знання.

На відкритому навчальному занятті я разом із здобувачами освіти II курсу проаналізувала українську культуру XIV-XVII ст. в контексті історичної доби, де вони формували вміння висловлювати й аргументувати власні думки, працювати з відеоматеріалом.

Я впевнена, що педагог має звертатися не стільки до пам'яті молоді, скільки до розуму, прагнути розуміння, а не одного запам'ятовування. Активно використовувала на занятті методи лекції з елементами бесіди, демонстрації, складання опорного конспекту. Остання форма роботи – досить вдала і продуктивна на заняттях з культурології. Опорний конспект, як розгорнутий план майбутньої відповіді на теоретичне питання, дозволяє наочно відобразити матеріал, що вивчається, сконцентрувати увагу на найбільш важливих місцях. Зазвичай здобувачі освіти вчаться використовувати схематичні малюнки, окремі вирази і слова, в яких закодована певна інформація.

Потрапила мені якось до рук збірка мудрих думок. Один давній філософ і релігійний діяч писав: «Знання – як і небеса – належать усім. Жоден учитель не має права приховувати їх від будь-кого, хто про них просить». Викладання – мистецтво віддавати». Та глибока мудрість корисна і потрібна педагогам і в колі колег, однодумців. На засідання кураторів навчальних груп я ретельно підбирала інформацію, яка буде корисною як молодим педагогам, так і досвідченим. Як відомо, куратор піклується, організовує систему відносин через різноманітні види виховної діяльності академічної групи, створює умови для індивідуального самовираза кожного здобувача освіти і розвитку кожної особистості.

Є у мене формула, про яку я дізналася на одному із навчальних тренінгів і яку послідовно втілюю: почув-прийняв-пережив-поділився. Із власного опрацьованого матеріалу я рекомендувала колегам окремі методики для роботи із здобувачами освіти, надала інсайти, які допоможуть кураторам глибше розуміти Себе, уміло комунікувати та професійно втілювати програму навчання і виховання молоді. Ось деякі із порад:

1. Змагання між педагогами за кількість членів у гуртках чи спортивних секціях недоречні; недопустимі при цьому і докори, навіть м'які погрози чи попередження на адресу молоді. Важливо пам'ятати про єдність і результати спільних досягнень, намагатися досягти такого психологічного стану, коли успіх окремої ланки пра-

цівників завжди приносить радість і задоволення усім.

2. Ми всі чуємо лише Себе і те, що нам хочеться. У роботі з молоддю потрібен постійний діалог

3. Ми всі одну і ту ж інформацію сприймаємо та чуємо завдання по-різному. Ми всі несхожі, але – одне ціле! Єдині і послідовні маємо бути у вимогах до молодих людей, здобувачів освіти.

4. Диво! Завжди і в усьому потрібно щось нове: проблемна ситуація, випереджальне завдання та інш. У Т.Шевченка є рядки: «Слова та голос – більш нічого, А серце б'ється, ожива, як їх почує». Тож дивуйте і зацікавлюйте молодь!

Завершувала я тиждень педагогічної майстерності проведенням конкурсної програми «Нумо, хлопці!», присвяченої Дню Збройних Сил України. Логічно підбрала конкурси, які дозволили бачити позитивні якості у кожного із п'яти учасників та удосконалити навички саморозвитку юнаків. Активність учасників на сцені, їхнє почуття колективізму, володіння практичними знаннями майбутнього воїна, старанне виконання елементів козацького танцю, – все це підтверджує спільну продуктивну роботу творчого колективу коледжу, в якому я працюю не один рік.

Підсумовуючи вдало проведену роботу, час згадати слова Віктора Гюґо: «Нема нічого сильнішого, ніж ідея, час якої настав». Ідея, що потребує від нас, педагогів, активних та вчасних змін, креативності. Все це час поєднати із гармонією серця і розуму, чуйності, сердечною турботою і мудрістю у роботі з нашими здобувачами освіти. Пам'ятаємо слова нашого сучасника Майкла Роуча: «Все щастя на землі – від того, що людина бажає щастя іншим, а всі біди і страждання – від бажання щастя собі». Громадська позиція та навчання молоді цілком залежить від нашої активності. Ми – творці майбутньої аграрної еліти! І від можливостей та вмінь сучасних педагогів дуже багато залежить.

**Світлана Бадиця, викладач
Бобринецького коледжу
ім. В. Порика
Білоцерківського НАУ**

ЗАСНОВНИК:

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Випускаючий редактор – Світлана Жуковська
Літературний редактор – Ніна Цибенко
Верстка та дизайн – Людмила Шишкіна

Адреса редакції:

03151, м. Київ,
вул. Смілянська, 11
телефон: (044) 242-35-68
факс: (044) 242-35-68
nmc.vfpro@ukr.net

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ №17045-5815P від 13.08.2010р.

Наклад – 1000 прим.

Виходить один раз на місяць

Відповідальність за зміст публікацій та достовірність інформації несуть автори.

Редакція залишає за собою право скорочувати авторські матеріали та вносити в них правки.